

Praktijkopleidingen mobiliteit

Werk je al in de mobiliteitswereld, maar wil je je kennis bijspijkeren? In deze Mobiliteitsbrief vind je enkele praktijkgerichte opleidingen die je kan combineren met je job en die je tegelijk meer inzicht en houvast geven.

Joke Zanders is 8 jaar mobiliteitsambtenaar in Wetteren. Zij rondde haar graduaatsopleiding verkeerskunde in 2010 af aan HITEK in Kortrijk. Stefanie Breugelmans is nu 2 jaar beleidsmedewerker verkeer en mobiliteit in Olen en halfweg haar graduaatsopleiding verkeerskunde aan de PXL Hasselt.

‘Praktijkgericht, gevarieerde thema’s en goed voor je netwerk’

interview

Wat vinden jullie van de opleiding?

Joke: “Het lesaanbod is heel divers, maar sommige principes komen steeds terug. Een van de dingen die ik geleerd heb en nooit meer zal vergeten, is dat de 3 E’s (Engineering, Education en Enforcement) en het STOP-principe (stappers, trappers, openbaar vervoer en privé-vervoer) zeer belangrijk zijn.”

Stefanie: “Ik had geen verkeerskundige achtergrond en heb op korte tijd al heel veel bijgeleerd! Bijvoorbeeld doorredeneren over maatregelen en hun effecten op lange termijn. Ik heb ook veel meer leren denken in netwerken.”

Wat heeft jullie het meest verrast?

Stefanie: “Ik schrok vooral van de impact van onze ruimtelijke ordening en de versnippering in Vlaanderen.”

Stefanie Breugelmans, beleidsmedewerker verkeer en mobiliteit Olen:
“Inzichten uit mijn studie-opdrachten dienen als input bij de herziening van ons mobiliteitsplan.”

OLEN

Joke: “Voor mij was niet zozeer de inhoud verrassend, maar wel de grote diversiteit van de studenten: een mix van jonge en iets oudere mensen, universitaires en mensen met een diploma secundair onderwijs, juristen, geografen, rijinstructeurs, politie, medewerkers bij een studie bureau, ambtenaren, ...”

Hoe passen jullie de opleiding vandaag toe in jullie job?

Joke: “Dankzij de opleiding sta ik nu sterker in mijn schoenen. Ik kan bepaalde zaken beter kaderen binnen het juiste perspectief. In de opleiding wordt het beleidskader duidelijk meegegeven: de ‘spelregels’ binnen het mobiliteitsbeleid. Er is regelgeving op verschillende niveaus. Denk maar aan de wegcode, de vademecums van de Vlaamse overheid, de structuurplannen, ... Dat grotere beleidskader speelt een belangrijke rol in het gemeentelijk mobiliteitsbeleid, maar politici zijn zich daar niet altijd van bewust. Het is de taak van een mobiliteitsambtenaar om erover te waken dat het gemeentelijk mobiliteitsbeleid wordt gevoerd binnen de krijtlijnen van die spelregels.”

Stefanie: “Als je de opleiding combineert met je job, is het interessant dat je opdrachten kan uitvoeren in je eigen werkveld. Sommige

PXL

WETTEREN

Joke Zanders, mobiliteitsambtenaar Wetteren: “Zelfs tien jaar later val ik terug op het netwerk dat ik in de opleiding heb opgebouwd.”

inzichten uit mijn studie-opdrachten zullen als input dienen bij de herziening van ons mobiliteitsplan, zoals het onderzoek rond wegcategorisering en sturend parkeerbeleid. Voor het vak ‘verkeersonderzoek’ heb ik een herkomst-bestemmingsonderzoek uitgevoerd in een gebied waar we meldingen krijgen van sluipverkeer. Meer dan de helft bleek doorgaand verkeer te zijn. Door die info kunnen we nu maatregelen nemen.”

Wat was voor jullie de grootste meerwaarde?

Joke: “Het netwerk dat ik heb opgebouwd: met verschillende collega-studenten heb ik nog regelmatig contact. We kunnen altijd bij elkaar terecht voor vragen, we zijn zelfs elkaars eerste aanspreekpunt voor werkgerelateerde vragen.”

Stefanie: “Een grote meerwaarde is de praktijkgerichtheid van de opleiding. Het blijft niet bij theoretische denkkaders, elk vak wordt gekoppeld aan de praktijk.”

Op www.mobielvlaanderen.be/overheden kan je bij Mobiliteitsbrief 207 meer interviews lezen met cursisten die deze opleiding volgden.

Praktische info graduaatsopleiding verkeerskunde

Hogeschool VIVES en Hogeschool PXL bieden de graduaatsopleiding verkeerskunde aan. Deze opleiding is er voor mensen die zich verder willen specialiseren, maar ook voor mensen die zich willen heroriënteren. Er zijn kleine verschillen tussen beide hogescholen, maar ze behandelen dezelfde onderwerpen en beantwoorden aan dezelfde eindtermen.

	Hogeschool VIVES (Kortrijk)	Hogeschool PXL (Hasselt)
Duur	3 jaar, of gepersonaliseerd traject	3 jaar, ook te comprimeren tot 2 jaar
Lesperiode	Les op donderdagnamiddag van half september tot half juni	Les op woensdagnamiddag van half september tot half juni. Bij de 2-jarige opleiding is er ook les op andere dagen.
Studiepunten	90 (30 per jaar)	90 (30 per jaar)
Programma	<p>Elk academiejaar bestaat uit twee semesters waarbij verschillende thema's worden behandeld. Naarmate de opleiding vordert, gaan we tijdens de verschillende opleidingsonderdelen steeds dieper in op de verschillende aspecten van verkeer en mobiliteit:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Semester 1: Algemeen kader verkeer en mobiliteit ■ Semester 2: Mobiliteit en maatschappij ■ Semester 3: Inrichting en beheer openbare ruimte ■ Semester 4: Bijdragen aan mobiliteitsprocessen ■ Semester 5: Verdieping verkeerskundige werkdomeinen ■ Semester 6: Integratie verkeerskundige werkdomeinen <p>Naast het contactonderwijs doe je ook aan werkplekleren. In het eerste jaar zal je bv. een schoolomgeving analyseren, een parkeerconcept uitwerken, ...</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Jaar 1: basis voor de vakinhoudelijke kennis en vaardigheden: ■ Jaar 2: verdieping ■ Jaar 3: specialisatie en eindwerk <p>Werkplekleren is een constante doorheen de drie jaar en omvat ongeveer de helft van de totale studiebelasting. Je kan dit ook doen op de eigen werkplek. Ook de graduaatsproef (eindwerk) kan gemaakt worden rond een probleem of thema uit de eigen werksituatie.</p>
Eindwerk	Vanaf het tweede jaar verdiep je je in een zelfgekozen onderwerp (dat bij voorkeur ook aanleunt bij je eigen werkomgeving). Je ervaringen en resultaten deel je met collega-studenten of een jury van docenten. De bedoeling hierbij is dat studenten onderling hun werkplekervaring uitwisselen en onder begeleiding van een docent elkaar inspireren.	In het eindwerk (graduaatsproef) werken studenten een zelf gekozen thema of onderwerp (wat ook verband mag houden met de eigen werkplek) uit op een professionele manier.
Internationale praktijkervaring	Op het einde van je opleiding volg je het opleidingsonderdeel 'Internationalisering'. In de lessen maak je een virtuele reis naar inspirerende mobiliteitsprojecten, zowel binnen als buiten Europa.	Voor de laatstejaarsstudenten is er een buitenlandse studiereis. Die levert niet alleen interessante en nieuwe ideeën op, maar leert ook om eigen realisaties naar waarde te schatten.
Kostprijs	Voor een niet-beursstudent bedraagt het inschrijvingsgeld voor een academiejaar 245,20 euro inschrijvingsgeld en 11,70 euro per opgenomen studiepunten. Voor een beursstudent bedraagt het inschrijvingsgeld 111,90 euro.	± 600 euro per jaar, afhankelijk van het aantal studiepunten.
Meer info	<ul style="list-style-type: none"> ■ www.vives.be/nl/opleidingen/handelswetenschappen-en-bedrijfskunde/graduaat-verkeerskunde-en-mobiliteit ■ koen.vandenbergh@vives.be of bel 0485 93 01 35 	<ul style="list-style-type: none"> ■ www.pxl.be/verkeerskunde-en-mobiliteit ■ joris.willems@pxl.be of sven.lieten@pxl.be
Inschrijven	www.vives.be/nl/inschrijven-voor-een-graduaatsopleiding of neem contact op met studentenzaken@vives.be	www.pxl.be/inschrijvingen of bij de studentenadministratie

Andere interessante opleidingen

Naast de graduaatsopleiding verkeerskunde bestaat er een hele waaier aan interessante opleidingen gaande van voltijdse wetenschappelijk georiënteerde opleidingen tot een meer specifiek cursusaanbod gericht op bepaalde deelaspecten. Een greep uit het aanbod.

Universiteiten en hogescholen

- Bachelor of Science in de mobiliteitswetenschappen (Universiteit Hasselt)
- Master of Science in de mobiliteitswetenschappen (Universiteit Hasselt)
- Master of Science in de ingenieurswetenschappen: logistiek en verkeer (Katholieke Universiteit Leuven)
- Graduaat logistiek, transport en mobiliteit (op vier locaties)
  - Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen, Mechelen
  - Hogeschool PXL, Hasselt
  - Thomas More Kempen, Geel
  - UC Leuven, Leuven

Meer info op <https://hogeronderwijsregister.be> (zoek op 'mobiliteit' en op 'verkeer').

Mobiliteitsacademie van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde

De Mobiliteitsacademie van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV) is er voor al wie professioneel bezig is met verkeersveiligheid en

duurzame mobiliteit. Wil je je algemene basis-kennis bijschaven of je net laten onderdompelen in een specifiek onderwerp? De opleidingen worden gegeven door specialisten met heel wat praktijkervaring en richten zich tot mobiliteits-ambtenaren, politie, diensten ruimtelijke ordening, studiebureaus, onderzoekers, ... Enkele opleidingen worden wegens groot succes meermaals per jaar gegeven. 'Basisprincipes van de verkeerskunde' is er hier één van. De opleiding combineert theoretische kennis met praktijktoepassingen. Een andere veel gekozen opleiding is 'Minder borden, meer verkeersveiligheid' die in het najaar wordt aangeboden. In deze cursus wordt gezocht naar de juiste balans tussen reglementering en duidelijkheid voor de weggebruiker.

VLAAMSE STICHTING VERKEERSKUNDE

Meer opleidingen op www.mobiliteitsacademie.be. Het is ook mogelijk om met een groep collega's samen een opleiding te volgen. Meer info via karen.foubert@vsv.be.

Opleiding 'Verkeersveiligheidsauditor'

Sinds december 2013 zijn verkeersveiligheidsaudits verplicht voor bepaalde nieuwe infrastructuurprojecten. Eén van de noodzakelijke voorwaarden voor de certificatie als verkeersveiligheidsauditor door de Vlaamse overheid is het behalen van het getuigschrift van de opleiding 'Verkeersveiligheidsauditor'. Deze opleiding wordt door de Universiteit Gent (www.ugain.ugent.be) georganiseerd. In het eerste deel wordt een stevige theoretische basis gegeven, terwijl in het tweede deel de eigenlijke audit-procedure aan bod komt en hoe deze moet

uitgevoerd worden. De praktijkgerichte aanpak staat hierbij voorop: studiebezoek, praktijk-oefeningen, toelichting van diverse praktische cases, ... In het derde deel, dat voorbehouden is voor diegenen die het getuigschrift willen behalen, wordt onder begeleiding een verkeersveiligheidsaudit in een oefening uitgewerkt.

Momenteel staat deze opleiding nog niet ingepland voor het volgend academiejaar, maar geïnteresseerden kunnen alvast mailen naar ugain@ugent.be.

Toelatingsvoorwaarden

Deze opleiding is er voor mensen die zich verder willen specialiseren, maar ook voor mensen die zich willen heroriënteren. Als je een diploma secundair onderwijs hebt, krijg je rechtstreeks toegang tot de opleiding. Beschik je niet over een diploma secundair onderwijs, dan kan je toelating krijgen tot de graduaatsopleiding als je met goed gevolg een competentieproef aflegt.

Diploma

Wie afstudeert van de graduaatsopleiding verkeerskunde en mobiliteit mag zichzelf 'verkeerskundige' noemen. Stilaan is dit een (verdoken) knelpuntberoep. Er is enorm veel vraag naar professionals rond mobiliteit en verkeer. Het diploma 'verkeerskundige' is van het type hoger onderwijs (HBO5), het vroegere hoger onderwijs voor sociale promotie. Dit geeft toegang tot het niveau B+ in overheidsdiensten.

Werkveld

Het takenpakket voor verkeerskundigen is zeer divers. Een verkeerskundige moet in staat zijn het gehele werkveld te overzien en als coördinator tussen verschillende disciplines en deelterreinen op te treden. Personen met het graduaatsdiploma vinden we terug in allerlei organisaties: openbare besturen (federale en Vlaamse overheid, en lokale besturen), de geïntegreerde politie (lokale en federale politie), bedrijven en organisaties uit de vervoerssector, studiebureaus, onderwijsinstanties, erkende rijsscholen, De Lijn, rijsscholen, belangenverenigingen, ...

Opleidingscheques en Vlaams opleidingskrediet

Deze opleiding kan je volgen met opleidingscheques of met Vlaams opleidingskrediet. Heb je al een graduaats-, bachelor- of masterdiploma? Dan kan je de opleiding alleen volgen indien een loopbaancentrum verklaart dat ze noodzakelijk is voor de uitvoering van je persoonlijk ontwikkelplan (POP). Dat gebeurt met een 'attest loopbaanbegeleiding'. Meer info over opleidingscheques vind je op www.vlaanderen.be/opleidingscheques-voor-werknemers.

Opleidingsverlof

Deze opleiding van het hoger onderwijs geeft recht op opleidingsverlof als dit je eerste graduaatsopleiding is. Heb je al een graduaatsdiploma op zak? Dan krijg je alleen opleidingsverlof als een loopbaancentrum via een 'attest loopbaanbegeleiding' verklaart dat de opleiding noodzakelijk is voor de uitvoering van je persoonlijk ontwikkelplan (POP). Heb je al een job? Dan kan je wellicht ook aanspraak maken op educatief verlof.

Cashless en contactloos betalen bij De Lijn vanaf 1 juli 2020

Vanaf 1 juli 2020 zullen reizigers niet meer cash kunnen betalen op bussen of trams van De Lijn. Alternatieven zijn:

- Lijnkaart – te koop in de Lijnwinkels, de ruim 3000 voorverkooppunten (supermarkten, krantenwinkels, ...), de e-shop, de voorverkoopautomaten (die sterk uitgebreid zijn);
- losse tickets – te koop via dezelfde kanalen;
- m-card en m-ticket via de app;
- sms-tickets;
- abonnementen.

Cashless betalen met kaart of smartphone wordt meer en meer de standaard. Voor chauffeurs van De Lijn is het ook veiliger als ze geen cash bij zich hebben. Als chauffeurs geen losse tickets meer hoeven te verkopen, verbetert dat bovendien de doorstroming van de voertuigen: de bus of tram kan immers sneller opnieuw vertrekken. Tickets, Lijnkaarten, dagpassen, groepstickets, fietstickets en tickets voor evenementen zullen vanaf 1 juli ook op een elektronische kaart staan in plaats van op een magneetkaart. Reizigers hoeven deze vervoerbewijzen niet meer te ontwaarden, maar kunnen ze eenvoudig scannen bij elke op- of overstap. Oude lijnkaarten kunnen nog opgebruikt worden tot 1 juli 2020.

Meer info: www.delijn.be

Gezondheidscalculator berekent maatschappelijke gezondheidswinst modal shift

Vandaag kiezen mensen nog té vaak de auto als vervoersmiddel, ook voor kleine afstanden. Eén derde van de Vlamingen neemt de auto voor afstanden minder dan 1 km. Meer dan de helft van alle autoverplaatsingen is voor afstanden minder

dan 5 km (OVG, 2018). De modal shift naar actieve verplaatsingen kan een aanzienlijke gezondheidswinst opleveren op verschillende vlakken:

- minder luchtvervuiling door gemotoriseerd verkeer;
- minder geluidsoverlast door gemotoriseerd verkeer;
- fietsers en wandelaars doen meer aan lichaamsbeweging dan automobilisten.
- verder zijn er ook nog winsten op vlak van milieu en verkeersdoorstroming.

De nieuwe Gezondheidscalculator 'Modal Shift' van Zorg en Gezondheid berekent de maatschappelijke gezondheidswinst bij overstap van een aantal gemotoriseerde verplaatsingen naar actieve verplaatsing in euro. Deze tool stelt initiatiefnemers dus in staat om de maatschappelijke gezondheidswinst te berekenen die ze realiseren met hun project. Die berekening kan voor zeer uiteenlopende projecten, bijvoorbeeld:

- infrastructuurwerken zoals het aanleggen van een fietstunnel of het verbreden van voetpaden;
- veranderingen in het mobiliteitsplan door bv. het invoeren van een fietsstraat;
- sensibiliseringsprojecten om te voet naar de bakker te gaan;
- initiatieven om vaardigheden aan te leren zoals fietslessen voor volwassenen.

Meer info: www.zorg-en-gezondheid.be/gezondheidscalculator-modal-shift

Programma European Road Safety Summer School bekend

Van 24 tot en met 28 augustus kan je in Mechelen terecht voor de European Road Safety Summer School. Mobiliteitsexperts komen er samen om te netwerken en kennis uit te wisselen rond verkeersveiligheid, sensibilisering, handhaving, onderwijs, technologie en onderwijs. Het pittige programma is nu al bekend en te vinden op www.roadsafetysummerschool.be/.

Lokale besturen kunnen in de toekomst lichte snelheidsovertredingen aanpakken met GAS-boetes

Steden en gemeenten zullen in de toekomst zelf lichte snelheidsovertredingen kunnen beboeten op plaatsen waar de snelheid beperkt is tot 30 of 50 km/uur. Ze kunnen daarvoor een GAS-boete of Gemeentelijke Administratieve Sanctie uitschrijven. De Vlaamse Regering heeft hiervoor begin maart een ontwerp van decreet goedgekeurd. De Vlaamse Regering creëert daarmee een kader waarin lokale besturen zelf GAS-boetes kunnen uitschrijven onder zeer duidelijke voorwaarden. Zo moet het gaan om lichte snelheidsovertredingen van minder dan 20 km/uur te snel op wegen waar wettelijk 30 km/uur of 50 km/uur mag gereden worden. Bovendien moet dit vastgesteld worden door een automatische camera. Door deze maatregelen krijgen lokale besturen de kans om zelf meer in te zetten op handhaving, specifiek op die plaatsen waar weinig wordt gecontroleerd. De middelen die hierdoor binnenkomen zullen lokale overheden vrij kunnen besteden. De Vlaamse Regering moedigt wel aan om te investeren in deelmobiliteit, renoveren van woningen te stimuleren en de gemeenten te vergroenen.

Hou 25 september alvast vrij voor netwerking

In 2020 vindt de Inspiratiedag van Netwerk Duurzame Mobiliteit plaats op 25 september in Mechelen. Het thema: (F)aces of the future. Houd de datum alvast vrij. Meer info vind je binnenkort op www.duurzame-mobiliteit.be/kalender.

Agenda

maart

- 17 Congres en Forum Publieke Ruimte (OPGELET: dit congres is verplaatst naar 9 juni)
- 21 Trefdag Trage Wegen
- 24 Mobiliteitseffecten beoordelen met mobiliteitstoets (les 2)
- 27 De basisprincipes van de verkeerskunde (les 2)
- 31 Beter communiceren over politieacties
- 31 Tienervriendelijk plannen en ontwerpen

april

- 2 De basisprincipes van de verkeerskunde (les 3)
- 28 De basisprincipes van de verkeerskunde (les 4)

mei

- 8 Opfrissing van de wegcode
- 26 Fietscongres

augustus

- 24 tot 28 Road Safety Summer School

september

- 24 ITS-congres
- 25 Inspiratiedag Netwerk Duurzame Mobiliteit

Zie ook de agenda op www.mobielvlaanderen.be/overheden.

Mobiliteitsbrief is er ook als e-zine. Abonnees op het e-zine krijgen de Mobiliteitsbrief digitaal in hun persoonlijke mailbox. Je kunt voor de papieren en/of digitale versie gratis in- en uitschrijven via www.mobielvlaanderen.be/overheden/mobbrief-inschrijving.php. Op deze website vind je ook alle Mobiliteitsbrieven terug en meer informatie over het lokaal mobiliteitsbeleid. Voor suggesties en vragen over deze publicatie of je abonnement kun je mailen naar info@mobilitetsbrief.be. Voor meer informatie over privacy verwijzen wij naar de privacy policy van de Vlaamse overheid: <https://departement-mow.vlaanderen.be/nl/privacyverklaring>